

ZDRAVSTVENI DOM GROSUPLJE

Pod gozdom c. I/14, 1290 Grosuplje

Direktor: Janez Mervič, dr.med.

H.C.: 01/7818 400

ID za DDV: SI55156614

Uprava: 01/7860 928

Matična št.: 1192582

Fax: 01/7860 929

Podračun EZR: 01232-6030920259

Spoštovani!

Zaradi pojava večje okuženosti s podančicami pri otrocih vas prosimo, da starše obvestite o boleznih in preprečevanju (oglasne deske, spletna stran, ...).

Hval in lep pozdrav!
dispanzerja

Štefka Zaviršek, vodja otroškega in šolskega

ŠTEFKA ZAVIRŠEK, dr.med.
zdravnica
JVIZ OSNOVNA ŠOLA DOBREPOLJE
Občina Dobropolje

Prejeto: 17-10-2016	g.z.:
Številka zadeve 6029/1/2016-1	Pril.:
	Vred.:

Gliste - glistavost

Najpogostejši povzročitelji glistavosti, predvsem pri otrocih in mladostnikih, so podančice in navadna glista.

Poznamo več vrst glist. Nekatere med njimi živijo prosto v naravi, zemlji, vodi, druge zajedajo (parazitirajo) na rastlinah in živalih, nekatere pa samo v človeku. Gostitelj podančice (*Enterobius vermicularis*) in navadne človeške gliste (*Ascaris lumbricoides*) **je izključno človek.**

Okužba je fekalno oralna, gliste in jajčeca se izločajo v iztrebkih. Iz iztrebkov se lahko prenesejo neposredno v usta z okuženimi/kontaminiranimi prsti. Okužba je lahko tudi posredna, ko ob stiku s predmetom, površinami, hrano, ki je kontaminirana/okužena z jajčeci, le te zanesemo v usta.

OKUŽBA S PODANČICO-ENTEROBIOZA

Podančica je najpogostejša glista, ki povzroča okužbo pri ljudeh in je razširjena po vsem svetu. Živi izključno v človeku, pogostejša je pri otrocih. Gliste so belkaste barve, običajno v okolici zadnjične odprtine ali pa v iztrebku okužene osebe (če jih seveda opazimo). Samice so daljše od samcev in merijo od 8 do 13 mm. Vidimo jih kot kratke bele nitke, ki se gibljejo.

Doba inkubacije

Čas od okužbe do prvih znakov bolezni traja od enega do dveh mesecev.

Način prenosa

Gliste živijo v spodnjem delu tankega črevesa in v debelem črevesu. Samica običajno skozi zadnjično odprtino potuje v toplo in vlažno okolje zadnjičnih gub, kjer izleže okoli 15.000 jajčec, ki jih s prostim očesom ne vidimo. Njeno potovanje povzroča značilno srbenje; prav tako lepljiv ovoj, ki jajčeca obdaja, draži kožo. Ko samica izleže jajčeca, običajno pogine. Ker so jajčeca lepljiva, jih okužena oseba preko prstov zanesse na različne predmete. Ker zadnjična odprtina srbi, se otrok po njej praska, jajčeca se prilepijo na prste, pod nohte, od koder lahko hitro pridejo nazaj v usta že okuženega (avtoinfekcija-samookužba) oziroma jih okuženi zanesse na predmete, s katerimi prihaja v stik (npr. igrače, miza, kljuke itd). Mogoča je tudi retroinfekcija, kar pomeni potovanje ličink iz zadnjičnih gub skozi

zadnjik nazaj v debelo črevo. Jajčeca v zunanjem okolju lahko preživijo tudi tedne, uničijo jih sušenje in sončna svetloba.

Dovzetnost za okužbo

Dovzetnost za okužbo je splošna.

Znaki okužbe oziroma infestacije

Če je glist malo, običajno ne povzročajo nobenih težav. Sicer so znaki glistavosti poleg hudega srbenja okoli zadnjika, ki je najbolj izrazito ponoči, bolečine v trebuhu, neredna prebava, nespečnost, nemiren spanec, slabost, hujšanje. Pri deklicah lahko glista potuje iz zadnjičnih gub v nožnico in povzroči vnetje nožnice (vaginitis). Sicer zaradi srbenja lahko pride do poškodbe kože in sluznice, zato so možne naknadne bakterijske okužbe.

Kužnost

Bolnik je kužen dokler izloča povzročitelja z blatom oziroma ima jajčeca ob zadnjiku.

Diagnoza

Če so vidne odrasle gliste, je diagnoza jasna. V nasprotnem primeru jajčeca dokažemo z mikroskopsko preiskavo. Ob sumu na glistavost pritisnemo samolepilni trak na zadnjično odprtino, prilepimo na objektno stekelce, sledi pregled strokovnjaka pod mikroskopom.

Zdravljenje in preprečevanje infestacij

Glistavost zdravimo z zdravili, ki jih predpiše zdravnik. Ob tem je potrebno poudariti, da brez izvajanja higienskih ukrepov ne bomo uspešni (umivanje rok, striženje nohtov, pranje posteljnine pri visokih temperaturah, pranje igrač, čiščenje, tuširanje oziroma umivanje zadnjične odprtine). Pri otroku je pomembno, da čim bolj preprečimo praskanje okoli zadnjika. Pomagamo si tako, da otroka oblečemo pred spanjem v oblačila, preko katerih ne bo dosegel ritke.

